

مقایسه اثر نورترپیتیلین و ویتامین B12 بر نوروپاتی دیابتی نوع دو

دکتر افسانه طلایی^{۱*}، حمید مجیدی^۲، دکتر علی چهرئی^۳، دکتر کیوان قسامی^۴

۱- استادیار، متخصص داخلی، عضو هیئت علمی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک (فلوشیب غدد دانشگاه علوم پزشکی اصفهان).

۲- دانشجوی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک.

۳- دستیار پاتولوژی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.

۴- استادیار، نورولوژیست، عضو هیئت علمی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک.

تاریخ دریافت ۸۴/۹/۱۹، تاریخ پذیرش ۸۴/۱۰/۲۸

چکیده

مقدمه: دیابت یکی از بیماری‌های شایع جوامع امروزی است. اکنون صد میلیون دیابتی در دنیا زندگی می‌کنند که تا ۳۰ سال آینده دو برابر می‌شوند. جمعیت دیابتی ایران بالاتر از یک و نیم میلیون نفر تخمین زده می‌شود (۱). شیوع نوروپاتی علامت‌دار در دیابت ۱۵ درصد است ولی در بررسی با NCV شیوع آن ۵۰ درصد می‌باشد (۲). با توجه به این که نوروپاتی یکی از مزاحم‌ترین علائم بیماران دیابتی است و در حال حاضر درمان موثری برای آن وجود ندارد، لزوم یافتن راه‌های جدید درمانی مطرح می‌شود.

روش کار: این مطالعه به صورت کارآزمایی بالینی، در یک دوره سه ماهه بر روی بیماران دیابتی مراجعه کننده به کلینیک دیابت بیمارستان ولیعصر (عج) اراک، در سال ۸۴ انجام شد. ۱۰۰ بیمار دیابتی به صورت تصادفی انتخاب و به طور مساوی به شکل یک در میان در دو گروه مداخله و کنترل قرار گرفتند. معاینه کامل حسی - حرکتی توسط یک نفر صورت گرفت. پرسش‌نامه‌ای نیز جهت ثبت علائم بالینی و شرح حال بیمار تهیه شد که شامل علائم درد، خواب رفتن اندام، پارتستزی اندام‌ها و معاینات انجام شده شامل تست pin prick، حس پوزیشن و بررسی حس ارتعاش بود. NCV نیز از تمامی بیماران انجام شد. قند و HbA1c بیماران نیز بررسی گردید. سپس ویتامین B12 در گروه مداخله به میزان ۲۰۰۰ میکرو گرم دو بار در هفته و قرص نور ترپیتیلین در گروه کنترل به میزان ۱۰ میلی گرم شبی یک عدد، به مدت ۳ ماه تجویز شد. بعد از ۳ ماه بیماران مجدداً معاینه شده و نتایج حاصل مقایسه گردید. اطلاعات به دست آمده با استفاده از شاخص‌های میانگین و انحراف معیار و آزمون‌های آماری کای اسکور، کی-اس، لون، تی و من ویتنی تجزیه و تحلیل شد.

نتایج: اختلاف نمره درد بعد از درمان نسبت به قبل از درمان بر اساس مقیاس معیار آنالوگ بینایی (VSA) در گروه B12 به طور میانگین ۳/۶۶ (۳/۰۶-۴/۲۵) و در گروه نورترپیتیلین ۰/۴۸ (۰/۵۴-۱/۱۳) کاهش داشت ($p < 0/001$). اختلاف نمره پارتستزی در گروه ویتامین B12 به طور میانگین ۲/۹۸ (۲/۵۱-۳/۴۴) و در گروه نورترپیتیلین ۱/۰۶ (۰/۶۴-۱/۴۷) کاهش داشت ($p < 0/001$). همچنین اختلاف نمره مورمور در گروه B12 ۳/۴۸ (۲/۹۳-۴/۰۲) و در گروه نورترپیتیلین ۱/۰۲ (۰/۶-۱/۴۳) کاهش داشت ($p < 0/001$). اختلاف آماری معنی‌داری بین تغییرات NCV، ارتعاش، حس پوزیشن و pin prick در دو گروه مشاهده نشد.

نتیجه گیری: تغییرات علائم بالینی نوروپاتی در گروه درمان شده با B12 نسبت به گروه درمان شده با نورترپیتیلین از نظر آماری معنی‌دار و تغییرات علائم معاینات فیزیکی معنی‌دار نبود.

واژگان کلیدی: دیابت، نوروپاتی، نورترپیتیلین، ویتامین B12

*نویسنده مسئول: دانشگاه علوم پزشکی اراک، گروه داخلی، بیمارستان ولی عصر

Email: afsanehtalaei@yahoo.com